

Załącznik do uchwały
Nr XXXIX/325/2021
Rady Gminy Ostróda
z dnia 15 listopada 2021 r.

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
DLA GMINY OSTRÓDA NA 2022 ROK**

OSTRÓDA 2021

SPIS TREŚCI

Wstęp.....	3
I. Cel główny Programu	6
II. Cele szczegółowe i założenia Programu	6
III. Zasoby służące realizacji celów Programu	7
1. Placówki	7
2. Kadra	7
3. Finansowanie	8
IV. Zadania własne gminy	8
1. Zadania samorządu gminnego	8
2. Zadania wskazane w ustawach, a realizowane w ramach Programu	9
V. Zadania i metody realizacji celów zawartych w Programie	9
Zadanie 1 Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków	10
Zadanie 2 Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe lub narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej	12
Zadanie 3 Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży	14
Zadanie 4 Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii	16
Zadanie 5 Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13 ¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi	17
Zadanie 6 Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie Centrów Integracji Społecznej	18
VI. Rozwiązania niezbędne do realizacji zadań	19
VII. Finansowanie i realizacja Gminnego Programu Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Ostróda na 2022 r.	20

Wstęp:

- 1) Zgodnie z ustawą z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r., poz. 1119), oraz ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r., poz. 2050 z późn.zm.), prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu oraz przeciwdziałanie narkomanii należy do zadań własnych gminy.

Podstawowym dokumentem określającym zakres i formę realizacji działań związanych z przeciwdziałaniem alkoholizmowi i narkomanii na terenie gminy Ostróda jest Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, stanowiący część strategii rozwiązywania problemów społecznych. Przedmiotowy Program ma na celu tworzenie spójnego systemu działań naprawczych i profilaktyki zmierzającej do zapobiegania powstawaniu nowych problemów alkoholowych i innych uzależnień, oraz zmniejszeniu tych, które aktualnie występują. Program jest uchwalany corocznie przez radę gminy i uwzględnia cele operacyjne, dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, określone w Narodowym Programie Zdrowia. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Ostróda na 2022 rok jest realizowany przez powołanego w tym celu przez Wójta Pełnomocnika ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień.

Rok 2022 to kolejny rok realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, jak również kontynuacja wielu działań zainicjowanych w latach poprzednich. Sposoby realizacji zadań ujętych w Programie dostosowane są do potrzeb i możliwości ich realizacji w Gminie Ostróda, w oparciu o posiadane zasoby.

Nadmierne spożywanie alkoholu oraz zażywanie substancji psychoaktywnych stanowi poważny problem, zarówno dla pojedynczych jednostek, jak i ogółu społeczeństwa. Alkoholizm i narkomania w dzisiejszych czasach, stały się trudnymi problemami społecznymi, które stanowią wyzwanie cywilizacyjne o szerokim zasięgu. Konsumpcja alkoholu i innych substancji psychoaktywnych w sposób istotny wpływa na zdrowie fizyczne i psychiczne zarówno jednostek jak i rodzin, a jej konsekwencje dotyczą nie tylko osób pijących szkodliwie,

uzależnionych ale wpływają na całą populację. Należy pamiętać, iż uzależnienia powodują choroby wyniszczające psychikę, a w dalszej kolejności niszczą życie rodzinne, zawodowe, towarzyskie. W osobie uzależnionej następują zmiany charakterologiczne, które objawiają się brakiem obowiązkowości, osłabieniem woli i zainteresowań.

Nadużywanie środków zmieniających świadomość powoduje wiele szkód społecznych tj. przestępczość, ubóstwo, przemoc w rodzinie, wypadki samochodowe i winno być przedmiotem troski ze strony organów administracji rządowej i samorządowej.

Współcześnie kwestią, którą należy rozstrzygać nie jest to, czy warto pomagać osobom, rodzinom, dzieciom dotkniętym problemem uzależnienia, lecz jak to robić szybciej, skuteczniej i efektywniej. Pomagać, to nie tylko minimalizować skutki nadużywania substancji zmieniających świadomość ale przede wszystkim zapobiegać, czyli edukować, uświadamiać, wskazywać alternatywne sposoby spędzania czasu wolnego, radzenia sobie z sytuacjami trudnymi, konfliktami. Pomagać to również podejmować działania polegające na kształtowaniu prawidłowych postaw osobowościowych oraz uczenia asertywności w kontekście presji otoczenia.

Zgodnie z załącznikiem do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025, zadania profilaktyczne dzieli się na:

- 1) profilaktykę uniwersalną – rozumie się przez to profilaktykę ukierunkowaną na całą populację, to jest działania profilaktyczne adresowane do całych grup (populacji) bez względu na stopień indywidualnego ryzyka występowania problemów związanych z używaniem alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych lub uzależnień behawioralnych. Ich celem jest zmniejszanie lub eliminowanie czynników ryzyka sprzyjających rozwojowi problemów w danej populacji i wzmacnianie czynników wspierających prawidłowy rozwój; działania uniwersalne są realizowane np. w populacji dzieci i młodzieży w wieku gimnazjalnym, w populacji młodych dorosłych, w populacji rodziców posiadających dzieci w wieku szkolnym; przykładem profilaktyki uniwersalnej są *programy* opóźniania inicjacji alkoholowej lub nikotynowej adresowane do całej populacji dzieci wchodzących w okres pierwszych eksperymentów z substancjami psychoaktywnymi;
- 2) profilaktykę selektywną – rozumie się przez to profilaktykę ukierunkowaną na jednostki i grupy zwiększonego ryzyka, to jest działania profilaktyczne adresowane do jednostek lub grup, które ze względu na swoją sytuację społeczną, rodzinną, środowiskową

lub uwarunkowania biologiczne są narażone na większe od przeciętnego ryzyko wystąpienia problemów wynikających ze stosowania substancji psychoaktywnych, uzależnień behawioralnych lub innych zaburzeń zdrowia psychicznego; działania z tego poziomu profilaktyki są podejmowane ze względu na sam fakt przynależności do danej grupy, profilaktyka selektywna jest działaniem uprzedzającym, a nie naprawczym;

- 3) profilaktykę wskazującą – rozumie się przez to profilaktykę ukierunkowaną na jednostki (lub grupy) wysokiego ryzyka demonstrujące wczesne symptomy problemów związanych z używaniem alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych lub NSP bądź problemów wynikających z uzależnień behawioralnych, ale jeszcze niespełniające kryteriów diagnostycznych uzależnienia, a także wskazujące na symptomy innych zaburzeń zachowania lub problemów psychicznych. Przykładem profilaktyki wskazującej są interwencje podejmowane wobec uczniów upijających się lub eksperymentujących z narkotykami; niektóre działania mające na celu redukcję szkód zdrowotnych lub społecznych u osób nadużywających substancji psychoaktywnych (np. działania edukacyjne i prawne zmierzające do ograniczenia liczby wypadków drogowych popełnianych przez kierowców pod wpływem tych substancji).

Gmina Ostróda prowadzi szereg działań, ukierunkowanych na aktywne przeciwdziałanie niekorzystnym zjawiskom społecznym oraz minimalizowanie tych, jakie już występują.

Realizacja powyższych zadań opiera się na następujących dokumentach prawnych:

- 1) ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
- 2) ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii;
- 3) ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym;
- 4) ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie;
- 5) ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej;
- 6) ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym;
- 7) rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025;
- 8) Wojewódzki Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Województwie Warmińsko-Mazurskim na lata 2021-2025.

Przy opracowaniu Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2022 r. uwzględnione zostały wskazówki Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Narodowego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, wynikające z rekomendacji do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w 2022 roku.

Program uwzględnia założenia i priorytety określone przez Radę Ministrów w Narodowym Programie Zdrowia na lata 2021-2025.

I. Cel główny Programu

Ograniczenie występowania problemów związanych z używaniem alkoholu, narkotyków, nikotyny i innych substancji psychoaktywnych oraz problemów społecznych bezpośrednio z nimi związanych.

II. Cele szczegółowe i założenia programu

1. Zmniejszenie aktualnie występujących rozmiarów problemów alkoholowych oraz problemów związanych z używaniem narkotyków, wyrobów tytoniowych i innych substancji psychoaktywnych.
2. Zwiększenie zasobów niezbędnych do rozwiązywania już istniejących problemów alkoholowych i problemów związanych z używaniem narkotyków, wyrobów tytoniowych i innych substancji psychoaktywnych.
3. Zapobieganie powstawaniu nowych problemów spowodowanych nadmiernym spożyciem alkoholu, używaniem narkotyków, wyrobów tytoniowych i innych substancji psychoaktywnych.
4. Zwiększenie świadomości społecznej na temat zagrożeń jakie niesie za sobą nadużywanie alkoholu i innych środków chemicznych zmieniających świadomość.
5. Prowadzenie działań w ramach lokalnego systemu pomocy rodzinom z problemem alkoholowym lub narkotykowym.
6. Prowadzenie działań profilaktycznych na temat używek w gminnych placówkach oświatowych.

7. Poszerzenie kompetencji pracowników oświaty, pomocy społecznej w zakresie profilaktyki.
8. Wspieranie przedsięwzięć spędzania wolnego czasu i propagowanie zdrowego trybu życia wolnego od nałogów u mieszkańców gminy Ostróda w celu ochrony przed marginalizacją społeczną i wykluczeniem społecznym.
9. Reintegracja społeczna i zawodowa osób uzależnionych i współuzależnionych.

III. Zasoby służące realizacji celów programu

1. Placówki:

- 1) Gminne Centrum Rozwiązywania Problemów Uzależnień w Ostródzie, zwane Gminnym Centrum RPU,
- 2) Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej PULS – Centrum Psychiatryczno-Odwykowe w Kajkowie, gmina Ostróda,
- 3) Sopot Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „MEDICAL CENTER”, Poradnia Leczenia Uzależnień w Ostródzie - Dzienny oddział terapii uzależnienia od alkoholu/leczenia uzależnień,
- 4) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ostródzie,
- 5) Referat Dzielnicowych Wydziału Prewencji Komendy Powiatowej Policji w Ostródzie,
- 6) Wydział Rodzinny i Nieletnich oraz Zespół Kuratorów Sądu Rejonowego w Ostródzie,
- 7) gminne placówki oświatowo – wychowawcze.

2. Kadra:

- 1) Pełnomocnik Wójta Gminy Ostróda ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień w Ostródzie,
- 2) pracownik Gminnego Centrum Rozwiązywania Problemów Uzależnień w Ostródzie,
- 3) biegli sądowi z zakresu uzależnień (psycholog i psychiatra) współpracujący z Gminnym Centrum RPU w Ostródzie,
- 4) 6 członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ostródzie, zwanej Gminną Komisją RPA,
- 5) realizatorzy szkolnych programów profilaktycznych,
- 6) pedagodzy szkolni,
- 7) pracownicy socjalni Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ostródzie,

- 8) Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Ostróda,
- 9) dzielnicowi – policjanci Komendy Powiatowej Policji w Ostródzie.

3. Finansowanie:

Zgodnie z art. 18² ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, na realizację zadań ujętych w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Ostróda na 2022 rok przeznaczono środki finansowe pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Realizując gminne programy należy bezwzględnie przestrzegać ustawowego wymogu, aby każde zadanie, które zostało wpisane do gminnego programu miało związek z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych w rozumieniu ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, ponieważ tylko na takie zadania mogą zostać wydatkowane środki pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, o czym mówi art. 11¹ tej ustawy: *„W celu pozyskania dodatkowych środków na finansowanie zadań określonych w art. 4¹ gminy pobierają opłatę za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych”*.

IV. Zadania własne gminy

1. Zadania samorządu gminnego w zakresie:

- 1) obowiązku kształtowania polityki antyalkoholowej, rozwiązywania problemów wynikających z nadmiernego spożycia alkoholu oraz profilaktyki dotyczącej uzależnień, zostały określone przez ustawodawcę przepisem art. 4¹ ust. 1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, który stanowi, iż *„prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gminy”*.
- 2) obowiązku przeciwdziałania narkomanii, kształtowania polityki społecznej, rozwiązywania problemów wynikających z używania narkotyków oraz profilaktyki dotyczącej uzależnień zostały określone przez ustawodawcę przepisem art. 10 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, który stanowi, iż *„przeciwdziałanie narkomanii należy do zadań własnych gminy”*.

2. Zadania wskazane w ustawach, a realizowane w ramach Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Ostróda na 2022 rok obejmują:

- 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych oraz osób zagrożonych uzależnieniem,
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe lub narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych,
- 4) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii,
- 5) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed Sądem w charakterze oskarżyciela publicznego,
- 6) wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

V. Zadania i metody realizacji celów zawartych w Programie

Podstawową metodą leczenia osoby uzależnionej od alkoholu jest psychoterapia indywidualna i grupowa. Leczenie medyczne ma wymiar wspomagający psychoterapię i nakierowane jest na usuwanie powikłań spowodowanych szkodliwym używaniem alkoholu (w tym leczenie alkoholowych zespołów abstynencyjnych), farmakologiczne wsparcie oddziaływań psychoterapeutycznych oraz leczenie współwystępujących zaburzeń.

Zadanie 1.

Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków:

Cel: leczenie osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków oraz zmniejszenie ich degradacji psychofizycznej i przedwczesnej śmiertelności.

1. Prowadzenie działań zgodnie z procedurą postępowania wobec osób nadużywających alkoholu i używających narkotyków w Gminnym Centrum RPU w Ostródzie. Metody i sposoby realizacji:

- 1) przyjmowanie zgłoszeń dotyczących osób nadużywających alkoholu lub używających narkotyków, bądź innych substancji psychoaktywnych,
- 2) przeprowadzanie wywiadów środowiskowych dotyczących sytuacji osób nadużywających alkoholu,
- 3) zbieranie dodatkowych informacji, celem uzupełnienia wywiadów środowiskowych,
- 4) przeprowadzanie testów przesiewowych rozpoznawania zaburzeń związanych z piciem alkoholu z osobami nadużywającymi alkoholu,
- 5) prowadzenie rozmów motywujących do podjęcia dobrowolnego leczenia odwykowego,
- 6) prowadzenie dokumentacji związanej z powyższymi sprawami,
- 7) współpraca z Komendą Powiatową Policji w Ostródzie, Sądem Rejonowym w Ostródzie, Poradnią Leczenia Uzależnień w Ostródzie oraz Centrum Psychiatryczno - Odwykowym w Kajkowie,

Odpowiedzialni za realizację: Pełnomocnik Wójta ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień w Ostródzie, pracownik Gminnego Centrum RPU w Ostródzie.

2. Pomoc psychologiczna i terapeutyczna dla osób używających narkotyków i innych substancji psychoaktywnych, nadużywających alkoholu, osób uzależnionych od narkotyków i alkoholu oraz członków ich rodzin. Metody i sposoby realizacji:

- 1) zorganizowanie i sfinansowanie indywidualnych konsultacji psychologicznych,

w zakresie:

- a) rozmów motywujących do podjęcia leczenia oraz terapii krótkoterminowej dla osób uzależnionych od alkoholu,
  - b) wsparcia psychologicznego dla dorosłych członków rodzin alkoholików,
  - c) uzależnień od substancji psychoaktywnych (alkohol, narkotyki, dopalacze) i uzależnień behawioralnych,
  - d) wsparcia psychologicznego oraz terapii krótkoterminowej dla ofiar przemocy w rodzinie,
  - e) agresywnego zachowania oraz trudności w budowaniu trwałych relacji z innymi ludźmi;
- 2) zakup świadczeń zdrowotnych i terapeutycznych na rzecz mieszkańców gminy Ostróda w niepublicznych zakładach opieki zdrowotnej, fundacjach, stowarzyszeniach, działających na terenie miasta i gminy Ostróda.

Odpowiedzialni za realizację: Pełnomocnik Wójta ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień w Ostródzie.

3. Działalność Gminnej Komisji RPA w Ostródzie. Metody i sposób realizacji:

- 1) ocena zebranego materiału dowodowego i wnioskowanie w sprawach dotyczących osób nadużywających alkoholu,
- 2) zlecenie przeprowadzenia dodatkowych wywiadów środowiskowych dotyczących osób nadużywających alkoholu,
- 3) zlecenie biegłym sądowym (psychologowi i psychiatrze) wykonania badań i sporządzania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu,
- 4) kierowanie do sądu wniosków o orzeczenie obowiązku leczenia odwykowego,
- 5) uczestniczenie przedstawiciela Gminnej Komisji RPA w Ostródzie w charakterze pełnomocnika procesowego w postępowaniu sądowym dotyczącym orzeczenia obowiązku leczenia odwykowego.

Odpowiedzialni za realizację: Pełnomocnik Wójta ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień w Ostródzie, Gminna Komisja RPA w Ostródzie.

4. Kontynuowanie merytorycznej współpracy z:

- 1) Niepublicznym Zakładem Opieki Zdrowotnej PULS Centrum Psychiatryczno - Odwykowym w Kajkowie,
- 2) Oddziałem Terapii Uzależnienia od Alkoholu Powiatowego Szpitala im. Władysława Biegańskiego w Iławie,
- 3) Sopat Niepublicznym Zakładem Opieki Zdrowotnej „MEDICAL CENTER”, Poradnią Leczenia Uzależnień w Ostródzie,
- 4) Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Ostródzie.

Metody i sposoby realizacji:

- 1) kierowanie osób nadużywających alkoholu i używających narkotyków po odbyciu rozmów motywujących na terapię i leczenie odwykowe,
- 2) bieżące monitorowanie usług medycznych i terapeutycznych świadczonych na rzecz pacjentów z terenu Gminy Ostróda,
- 3) uczestnictwo pełnomocnika, pracownika gminnego centrum RPU w Ostródzie oraz członków gminnej komisji RPA w Ostródzie w szkoleniach, naradach i konferencjach organizowanych przez ww. jednostki.

Odpowiedzialni za realizację: Pełnomocnik Wójta ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień w Ostródzie, pracownik Gminnego Centrum RPU w Ostródzie, członkowie Gminnej Komisji RPA w Ostródzie.

Zadanie 2.

Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe lub narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej:

Cel: zmniejszenie ilości i dolegliwości zaburzeń życia rodzinnego, związanych z używaniem narkotyków i nadużywaniem alkoholu.

1. Prowadzenie działań zgodnie z przyjętą procedurą udzielania pomocy rodzinom z problemem alkoholowym i/lub narkotykowym w Gminnym Centrum RPU w Ostródzie

Metody i sposoby realizacji:

- 1) przyjmowanie zgłoszeń dotyczących osób nadużywających alkoholu,
- 2) prowadzenie rodzinnych wywiadów środowiskowych dotyczących osób nadużywających alkoholu,
- 3) zbieranie dodatkowych informacji na temat zgłoszonych problemów,
- 4) udzielanie informacji o możliwościach uzyskania pomocy psychologicznej, socjalnej i prawnej przez członków rodzin z problemem alkoholowym i/lub narkotykowym,
- 5) udzielanie informacji w zakresie przebiegu leczenia odwykowego,
- 6) udostępnienie fachowych wydawnictw, broszur i ulotek.

Odpowiedzialni za realizację: Pełnomocnik Wójta ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień w Ostródzie, pracownik Gminnego Centrum RPU w Ostródzie.

2. Pomoc psychologiczna, terapeutyczna i prawna:

Metody i sposoby realizacji:

- 1) zorganizowanie i sfinansowanie dyżurów psychologa w ramach indywidualnych konsultacji oraz terapii krótkoterminowej dla dorosłych członków rodzin z problemem alkoholowym,
- 2) zakup świadczeń zdrowotnych na rzecz mieszkańców Gminy Ostróda w NZOZ działających na terenie miasta i Gminy Ostróda,
- 3) zakup usług terapeutycznych i prawnych na rzecz mieszkańców Gminy Ostróda dotkniętych uzależnieniami i przemocą w rodzinie.

Odpowiedzialni za realizację: Pełnomocnik Wójta ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień w Ostródzie.

3. Pomoc dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym:

Metody i sposoby realizacji:

Finansowanie/dofinansowanie pólkolonii z programem profilaktycznym i rekreacyjno-sportowym, bądź alternatywnych form aktywnego wypoczynku dla dzieci i młodzieży, umożliwiających spędzanie czasu wolnego z dala od używek.

Odpowiedzialni za realizację: Pełnomocnik Wójta ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień w Ostródzie.

Zadanie 3.

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży:

Cel: opóźnienie pierwszej inicjacji alkoholowej i narkotykowej oraz propagowanie zdrowego stylu życia.

Sposób realizacji zadania odbywać się będzie poprzez:

- 1) wdrażanie w szkołach i innych placówkach opiekuńczo-wychowawczych programów profilaktycznych, ukierunkowanych na zdobywanie umiejętności zdrowego i trzeźwego stylu życia,
- 2) realizacja profilaktyki dla dzieci i młodzieży w szkołach podstawowych i przedszkolach samorządowych na terenie Gminy Ostróda, odpowiadającej standardom wyznaczonym przez nowoczesne technologie profilaktyczne, w tym:
  - a) profesjonalne przygotowanie realizatorów,
  - b) kompletny (godzinowy) scenariusz działań,
  - c) zaplanowaną ewaluację;
- 3) podejmowanie działań o charakterze edukacyjnym przeznaczonych dla rodziców,

- 4) propagowanie, współfinansowanie lokalnych kampanii profilaktyczno-edukacyjnych,
- 5) współdziałanie w ogólnopolskich społecznych kampaniach edukacyjnych, dotyczących problematyki alkoholowej, narkomanii, nikotynowej oraz przemocy domowej i rówieśniczej,
- 6) prowadzenie działań informacyjnych, dotyczących możliwości otrzymania pomocy na terenie gminy w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień,
- 7) prowadzenie badań związanych z diagnozą zachowań problemowych,
- 8) realizacja pozalekcyjnych zajęć sportowych,
- 9) realizacja środowiskowych programów skierowanych do dzieci i młodzieży,
- 10) podejmowanie działań edukacyjnych, skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych oraz działań kontrolnych i interwencyjnych, mających na celu ograniczanie dostępności napojów alkoholowych i przestrzeganie zakazu sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 roku życia,
- 11) szkolenia, warsztaty i kursy specjalistyczne w zakresie pracy profilaktycznej z dziećmi, młodzieżą oraz rozwijanie umiejętności prowadzenia zajęć profilaktycznych organizowanych dla nauczycieli, pedagogów,
- 12) realizacja programów profilaktycznych dla uczniów szkół z terenu Gminy Ostróda,
- 13) działania mające na celu realizację międzysektorowej polityki przeciwdziałania negatywnym skutkom spożywania alkoholu.

Metody i sposoby realizacji:

- 1) finansowanie zakupu materiałów, wydawnictw i usług niezbędnych do realizacji szkolnych programów profilaktyki, zgodnie z zapotrzebowaniem zawartym w złożonych przez dyrektorów i koordynatorów programów z gminnych placówek szkolno-wychowawczych ofertach,
- 2) finansowanie realizacji pozalekcyjnych zajęć sportowych, które odwołują się do strategii profilaktycznych, i które konstruktywnie wpływają na postawy młodych ludzi wobec używek,
- 3) przeprowadzenie diagnozy środowiska, uwzględniającej analizę problemów oraz zapotrzebowanie na działania z zakresu profilaktyki uniwersalnej,
- 4) zakup ulotek, broszurek, plakatów, związanych z przystąpieniem do ogólnopolskich kampanii społecznych,

- 5) finansowanie szkoleń dla realizatorów programów profilaktycznych,
- 6) finansowanie warsztatów profilaktycznych/szkoleń organizowanych przez wyspecjalizowane firmy z zakresu profilaktyki uzależnień dla mieszkańców Gminy Ostróda w ramach pozaszkolnych działań profilaktycznych.

Odpowiedzialni za realizację: Pełnomocnik Wójta ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień w Ostródzie, pracownik Gminnego Centrum RPU w Ostródzie.

Zadanie 4.

Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii:

Cel: wykorzystanie świadczonych usług o charakterze profesjonalnym do realizacji zadań wynikających z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Ostróda na 2022 rok.

Metody i sposoby realizacji:

- 1) współpraca z mediami w zakresie przekazywania informacji o prowadzonych działaniach i realizowanych przedsięwzięciach,
- 2) zlecenie prowadzenia szkoleń profesjonalnym realizatorom zewnętrznym,
- 3) współpraca z instytucjami, stowarzyszeniami, fundacjami i osobami fizycznymi w zakresie realizacji działań i przedsięwzięć ujętych w niniejszym programie,
- 4) współorganizowanie i dofinansowanie lokalnych kampanii edukacyjnych związanych z profilaktyką problemów alkoholowych i narkomanii,
- 5) współdziałanie w inicjatywach na rzecz trzeźwości organizowanych przez stowarzyszenia, parafie, sołectwa, kluby sportowe i jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej oraz inne organizacje pozarządowe,
- 6) aktywny udział w ogólnopolskich społecznych kampaniach edukacyjno-informacyjnych,
- 7) finansowanie udziału w szkoleniach, naradach i konferencjach z zakresu rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii Pełnomocnika oraz pracownika Gminnego

Centrum Rozwiązywania Problemów Uzależnień w Ostródzie, a także członków Gminnej Komisji RPA w Ostródzie.

Odpowiedzialni za realizację: Pełnomocnik Wójta ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Programów Uzależnień w Ostródzie, Gminna Komisja RPA w Ostródzie.

Zadanie 5.

Podjęcie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi:

Cel: zmniejszenie naruszeń prawa na rynku alkoholowym oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

Maksymalną liczbę zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie Gminy Ostróda określa Uchwała Nr XLIII/352/2018 Rady Gminy Ostróda z dnia 12 lipca 2018 roku:

- 1) do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo – 80, z tego:
  - a) przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży: 25,
  - b) przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży: 55;
- 2) powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa) – 70, z tego:
  - a) przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży: 15,
  - b) przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży: 55;
- 3) powyżej 18% zawartości alkoholu – 70, z tego:
  - a) przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży: 15,
  - b) przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży: 55.

Zasady usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych na terenie Gminy Ostróda określa Uchwała Nr XLIII/353/2018 Rady Gminy Ostróda z dnia 12 lipca 2018 roku:

- 1) miejsce musi być oddalone nie mniej niż 50 metrów od:
  - a) szkół,
  - b) zakładów, placówek oświatowo-wychowawczych i opiekuńczych;
- 2) odległość, o której mowa w pkt 1, mierzona jest najkrótszą drogą dojścia wzdłuż

ciągów komunikacyjnych dla ruchu pieszych od miejsca do ogólnodostępnego wejścia na teren obiektów, o których mowa w pkt 1, bez napotykania przeszkód i narażania się na naruszanie prawa.

Metody i sposoby realizacji:

- 1) opiniowanie przez Gminną Komisję RPA w Ostródzie wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych pod kątem zgodności z uchwałami Rady Gminy dotyczących limitu punktów sprzedaży napojów alkoholowych i ich lokalizacji,
- 2) podejmowanie działań interwencyjnych w zgłoszonych sytuacjach naruszenia przepisów dotyczących reklamy i promocji napojów alkoholowych w szczególności reklamy skierowanej do młodzieży,
- 3) podejmowanie działań interwencyjnych w zgłoszonych sytuacjach, sprzedaży napojów alkoholowych osobom nietrzeźwym, nieletnim oraz na kredyt lub pod zastaw.

Odpowiedzialni za realizację: Gminna Komisja RPA w Ostródzie.

Zadanie 6.

Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie Centrów Integracji Społecznej:

Cel: aktywizacja społeczna i zawodowa osób uzależnionych, które kontynuują lub ukończyły leczenie odwykowe.

Metody i sposoby realizacji:

- 1) uczestnictwo Pełnomocnika i członków Gminnej Komisji RPA w szkoleniach dotyczących pomocy osobom objętym procesem integracji społecznej i zawodowej,
- 2) współpraca z Centrum Integracji Społecznej w Ostródzie działającym przy Zarządzie Rejonowym Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej w Ostródzie,
- 3) finansowanie uczestnictwa mieszkańców Gminy Ostróda w zajęciach integracji społecznej i zawodowej.

Odpowiedzialni za realizację: Pełnomocnik Wójta ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Programów Uzależnień w Ostródzie, członkowie Gminnej Komisji RPA w Ostródzie.

VI. Rozwiązania niezbędne do realizacji zadań:

1. Gminne Centrum Rozwiązywania Problemów Uzależnień w Ostródzie:

- 1) kontynuowanie zatrudnienia w Urzędzie Gminy Ostróda pracownika Gminnego Centrum RPU w Ostródzie (zatrudnienie finansowane ze środków na profilaktykę i rozwiązywanie problemów uzależnień) w oparciu o zakres obowiązków służbowych,
- 2) podnoszenie kwalifikacji zawodowych etatowego pracownika Gminnego Centrum RPU w Ostródzie z zakresu pomocy osobom uzależnionym i współuzależnionym,
- 3) pokrycie kosztów na zakup materiałów piśmiennych i biurowych oraz wyposażenia, zakup materiałów informacyjnych i edukacyjnych dla osób zgłaszających się do Gminnego Centrum RPU w Ostródzie,
- 4) zorganizowanie i sfinansowanie dyżurów psychologa w ramach indywidualnych konsultacji oraz terapii krótkoterminowej dla członków rodzin z problemem alkoholowym i narkomanii zamieszkujących na terenie gminy Ostróda.

2. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ostródzie:

- 1) jest jednostką opiniującą, inicjującą i nadzorującą wykonanie zadań ujętych w niniejszym programie zgodnie z art. 4¹, ust. 3 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- 2) zgodnie z art. 4¹ ust. 5 ww. ustawy Rada Gminy Ostróda określa zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ostródzie, tj.: za udział w posiedzeniu członek Komisji otrzymuje wynagrodzenie brutto w wysokości 245,00zł (słownie: dwieście czterdzieści pięć złotych 00/100). Podstawą wypłaty wynagrodzenia jest podpisanie imiennej listy obecności, potwierdzającej udział w posiedzeniu,
- 3) Pełnomocnik Wójta Gminy Ostróda ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień w Ostródzie jest realizatorem zadań wynikających z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania

Narkomanii dla Gminy Ostróda na 2022 rok, jest pracownikiem Urzędu Gminy Ostróda, działającym w oparciu o stosowny zakres obowiązków i uprawnień,

- 4) fundusze niezbędne do realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Ostróda na 2022 rok stanowią środki finansowe, pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zgodnie z art. 18² ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi:

Wyszczególnienie	Planowana kwota w 2022 roku (w zł)
Dochody bieżące wg źródeł: wpływy z tytułu opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych	246.000,00zł

VII. Finansowanie realizacji Gminnego Programu Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Ostróda na 2022 r., według zadań:

Lp.	Zadanie	Rodzaj wydatku	Kwota w zł
1.	Działalność Gminnego Centrum Rozwiązywania Problemów Uzależnień	1) Koszty zatrudnienia: a) wynagrodzenie osobowe pracownika, b) składki na ubezpieczenie społeczne, c) składki na Fundusz Pracy, d) odpis ZFŚS.	Ogółem: 65.700,00
		2) wydatki bieżące: a) zakup materiałów biurowych, b) zakup papieru ksero, c) zakup akcesoriów komputerowych.	Ogółem: 9.700,00
2.	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	1. Działalność GKRPA - wynagrodzenie za udział w posiedzeniach, 2. Opinie biegłych sądowych	Ogółem: 22.300,00

		z zakresu uzależnień (psycholog i psychiatra), 3. Opłaty sądowe, 4. Postępowania sądowe.	
3.	Pomoc terapeutyczna, psychologiczna, prawna dla osób uzależnionych i współuzależnionych	1. Dyżury psychologa, 2. Zakup świadczeń zdrowotnych/terapeutycznych.	Ogółem: 16.300,00
4.	Profilaktyka uzależnień	1. Zakup materiałów do realizacji szkolnych i pozaszkolnych programów profilaktycznych, 2. Zakup usług związanych z realizacją szkolnych i pozaszkolnych programów profilaktyki (w tym narkomania), 3. Szkolenia dla realizatorów programów profilaktycznych oraz członków GKRPA, 4. Organizacja warsztatów i kampanii profilaktycznych, 5. Działania mające na celu realizację międzysektorowej polityki przeciwdziałania negatywnym skutkom spożywania alkoholu.	Ogółem: 77.000,00
5.	Półkolonie terapeutyczne lub inne formy aktywnego wypoczynku dla dzieci	Sfinansowanie/dofinansowanie uczestnictwa lub organizacja	Ogółem: 30.000,00
6.	Integracja społeczna i zawodowa	Dofinansowanie udziału mieszkańców Gminy Ostróda w programie Centrum Integracji Społecznej	Ogółem: 25.000,00